अथाष्टादशोऽनुवाकः ॥

सप्तदशे *राजाभिषेकाङ्गवपनार्था मन्त्रा उक्ताः, तावताभिषेकः समाप्तः । अथाष्टादशे विघनाख्यः कश्चिदेकाहविशेष उच्यते । तत्रादौ विघननिर्वचनं दर्शयति । "इन्द्रं वै स्वा विशो मरुतो नापाचायन् । सोऽनपचाय्यमान एतं विघनमपश्यत् । तमाहरत् । तेनायजत । तेनैवासां तꣳ सꣳस्तम्भं व्यहन् । यद्व्यहन् । तद्विघनस्य विघनत्वम्" इति । पुरा कदाचिद्राज्यं कुर्व्वन्तम्, 'इन्द्रं', 'मरुत्सञ्ज्ञकाः 'स्वकीयाः प्रजाः करप्रदानेन पूजां नाकुर्व्वन्, 'सः' अयमपूज्यमान इन्द्रस्तत्परिहाराय 'एतं' 'विघनाख्यं' क्रतुविशेषं, एकाहं निश्चित्य तदनुष्ठानेन 'आसां' प्रजानां, 'तं' 'संस्तम्भं' स्तम्भनरूपं प्रातिकूल्याचरणं, 'व्यहन्' विहतं कृतवान् । 'यत्' यस्मात् कारणात्, अनेन कर्म्मणा विहतवान्, तस्माद्विहन्त्यनेनेति व्युत्पत्त्या कर्म्मणो विघननाम सम्पन्नम् ॥

तमेतं विघनाख्यं क्रतुं विधत्ते । "विपाप्मानं भ्रातृव्यꣳ हते । य एतेन यजते । य उ चैनमेवं वेद" [१] इति ॥

अथ तत्राधिकारिणं दर्शयति । "यꣳ राजानं विशो नापचायेयुः । यो वा ब्राह्मणस्तमसा पाप्मना प्रावृतः स्यात् । स एतेन यजेत । विघनेनैवैनद्विहत्य । विशामाधिपत्यं गच्छति" इति । 'यं' राजानं, स्वकीयाः प्रजा न पूजयेयुः करं न दद्युः । अथवा 'यः' 'ब्राह्मणः', 'तमोरूपेण 'पाप्मना', 'प्रकर्षेणा-

---

* सवाभिषेक इत्यपि दृश्यते ।